

Sygn. akt XV Ca 1196/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Adamczuk

Sędziowie: SSO Brygida Łagodzińska (spr.)

SSR del. Agnieszka Bartlitz

Protokolant: st. prot. sąd. Aneta Sawka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 lutego 2018 r. w P.

sprawy z wniosku (...) Spółka z o.o. z siedzibą w P.

przy udziale M. S., A. S. (2), (...) SA z siedzibą w P. i Skarbu Państwa - Prezydent Miasta P.

o zasiedzenie

na skutek apelacji wniesionej przez uczestników M. S. i A. S. (2)

od postanowienia Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 3 marca 2017 r.

sygn. akt I Ns 1776/15

postanawia:

1. oddalić apelację;

2. zasądzić od uczestników postępowania M. S. i A. S. (2) na rzecz wnioskodawcy oraz uczestnika postępowania (...) SA w P. kwoty po 240 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Brygida Łagodzińska Andrzej Adamczuk Agnieszka Bartlitz

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 31 października 2015 r. (data nadania w placówce operatora publicznego) wnioskodawca (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wniósł o stwierdzenie, że z dniem 28 września 1981 roku Skarb Państwa, będący poprzednikiem prawnym wnioskodawcy (lub ewentualnie z dniem 28 września 2001 r. – (...) S.A., będący poprzednikiem prawnym wnioskodawcy) nabył w drodze zasiedzenia, na należącej do uczestników postępowania – M. S. i A. S. (2) nieruchomości, położonej w P. przy ul. (...), działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy (...) w P. (...) prowadzi księgę wieczystą nr (...) służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu, polegającą na:

a) prawie korzystania z nieruchomości przez wnioskodawcę – każdoczesnego nabywcę przedsiębiorstwa wnioskodawcy lub nabywcę urządzeń lub instalacji elektroenergetycznych posadowionych na nieruchomości – przez czas nieokreślony, w zakresie odnoszącym się do istniejących na niej urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, tj. dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji R. – G. i R. – Ż. (dawniej: R. – B.)

wraz z infrastrukturą podtrzymującą te linie, a także do instalacji i urządzeń nowobudowanych, umożliwiającym w szczególności:

- korzystanie z tych urządzeń i instalacji zgodnie z ich przeznaczeniem oraz obowiązującymi przepisami dotyczącymi urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony środowiska,
- władanie, używanie i pobieranie pożytków z tych urządzeń i instalacji elektroenergetycznych,
- uprawnionemu oraz osobom przez niego upoważnionym – swobodny dostęp i dojazd przez nieruchomość obciążoną do ww. urządzeń i instalacji elektroenergetycznych wszelkimi środkami transportu, w tym ciężkim sprzętem, w celu dokonywania czynności polegających w szczególności na: eksploatacji, usuwaniu awarii, konserwacji, remontach, przebudowie, modernizacji, kontroli i przeglądach oraz wymianie urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, a także na wyprowadzeniu z nich nowych obwodów energetycznych,
- w przypadku przekroczenia przez drzewostan dopuszczalnych wysokości oraz stwarzania zagrożenia dla bezpieczeństwa – wycinkę drzew i krzewów w pasie zajmowanym przez urządzenia i instalacje elektroenergetyczne, z uwzględnieniem prawa wejścia i wjazdu na nieruchomość obciążoną odpowiednim sprzętem oraz

b) obowiązku znoszenia przez każdorazowego właściciela nieruchomości obciążonej, przez czas nieokreślony:

- ograniczeń i zakazów wynikających z istnienia urządzeń i instalacji oraz związanego z nim pasa technologicznego o szerokości odpowiadającej rozpiętości skrajnych przewodów linii, powiększonej o 3,5 m z każdej strony,
- możliwości budowy na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad oraz pod powierzchnią tej nieruchomości urządzeń i instalacji elektroenergetycznych,
- zakazu wznoszenia na nieruchomości obciążonej budynków i budowali w obszarze pasa technologicznego,
- nakazu uzgadniania z uprawnionym lokalizacji wszelkich obiektów na nieruchomości obciążonej (w tym drzew, krzewów i innej roślinności) i zmian w klasyfikacji tej nieruchomości,
- obowiązku korzystania z nieruchomości obciążonej w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami dotyczącymi urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony środowiska.

Wnioskodawca wniósł nadto o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od uczestników M. S. i A. S. (2) zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 23 grudnia 2015 r. (data nadania w placówce operatora publicznego) uczestnicy postępowania M. S. oraz A. S. (2) wnieśli o oddalenie wniosku oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestników kosztów zastępstwa procesowego według stawek oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W odpowiedzi na wniosek pismem z dnia 18 grudnia 2015 r. (data nadania w placówce operatora publicznego) Skarb Państwa-Starosta (...) wniósł o zwolnienie od udziału w sprawie i o wezwanie do udziału w sprawie Prezydenta Miasta P. jako właściwego statio fisci Skarbu Państwa .

W odpowiedzi na wniosek pismem z dnia 23 grudnia 2015 r. (data nadania w placówce operatora publicznego) uczestnik postępowania (...) S.A. nie sprzeciwił się wnioskowi (...) sp. z o.o. o stwierdzenie nabycia służebności przez zasiedzenie oraz wniósł o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy (...) w P. postanowił wezwać do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania Skarb Państwa – Prezydenta Miasta P. w miejsce Skarbu Państwa – Starosty (...).

W odpowiedzi na wniosek pismem z dnia 22 lutego 2016r. (data prezentaty sądowej) Skarb Państwa – Prezydent Miasta P. wniósł o zwolnienie go jako statio fisci z udziału w sprawie i wezwanie Ministra (...) lub innego Ministra dla reprezentowania interesów Skarbu Państwa.

Postanowieniem z dnia 3 marca 2017 r. Sąd Rejonowy (...) w P.:

1. stwierdził, że z dniem 1 czerwca 2009r. wnioskodawca - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. nabyła w drodze zasiedzenia służebność gruntową, odpowiadającą treści służebności przesyłu, na nieruchomości, położonej w P. przy ulicy (...), stanowiącej działkę oznaczoną geodezyjnie numerem (...), dla której to nieruchomości prowadzona jest przez Sąd Rejonowy (...) w P., księga wieczysta nr (...) (nieruchomość obciążona), polegającą na:

a) prawie korzystania z nieruchomości przez wnioskodawcę – każdoczesnego nabywcę przedsiębiorstwa wnioskodawcy lub nabywcę urządzeń lub instalacji elektroenergetycznych posadowionych na nieruchomości – przez czas nieokreślony, w zakresie odnoszącym się do istniejących na niej urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, tj. dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji R. – (...) i R. – Ż. (dawniej :R. – B.) wraz z infrastrukturą podtrzymującą te linie, a także do instalacji i urządzeń nowobudowanych, umożliwiającym w szczególności:

- korzystanie z tych urządzeń i instalacji, zgodnie z ich przeznaczeniem oraz obowiązującymi przepisami dotyczącymi urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony środowiska,

- władanie, używanie i pobieranie pożytków z tych urządzeń i instalacji elektroenergetycznych,

- uprawnionemu oraz osobom przez niego upoważnionym – swobodny dostęp i dojazd przez nieruchomość obciążoną do urządzeń i instalacji elektroenergetycznych znajdujących się na nieruchomości – wszelkimi środkami transportu w tym ciężkim sprzętem, w celu dokonania czynności, polegających w szczególności na: eksploatacji, usuwaniu awarii, konserwacji, remontach, przebudowie, modernizacji, kontroli i przeglądach oraz wymianie urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, a także na wyprowadzeniu z nich obwodów energetycznych,

- w przypadku przekroczenia przez drzewostan dopuszczalnych wysokości oraz stwarzania zagrożenia dla bezpieczeństwa – wycinkę drzew i krzewów w pasie zajmowanym przez urządzenia i instalacje elektroenergetyczne, z uwzględnieniem prawa wejścia i wjazdu na nieruchomość obciążoną odpowiednim sprzętem,

b) obowiązku znoszenia przez każdoczesnego właściciela nieruchomości obciążonej, przez czas nieokreślony:

- ograniczeń i zakazów wynikających z istnienia urządzeń i instalacji oraz związanego z nim pasa technologicznego o szerokości odpowiadającej rozpiętości skrajnych przewodów linii, powiększonej o 3,5 m z każdej strony,

- możliwości budowy na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad oraz pod powierzchnią tej nieruchomości urządzeń i instalacji elektroenergetycznych,

- zakazu wznoszenia na nieruchomości obciążonej budynków i budowli w obszarze pasa technologicznego,

- nakazu uzgadniania z uprawnionym lokalizacji wszelkich obiektów na nieruchomości obciążonej (w tym drzew, krzewów i innej roślinności) i zmian klasyfikacji tej nieruchomości,

- obowiązku korzystania z nieruchomości obciążonej w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami dotyczącymi urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony środowiska,

przy czym przebieg służebności określa mapa z dnia 26 sierpnia 2016r., sporządzona przez biegłego sądowego T. N., stanowiąca integralną część niniejszego postanowienia,

2. kosztami postępowania obciążył strony w zakresie przez nie poniesionym,

3. nakazał ściągnąć do wnioskodawcy na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego (...) w P. kwotę: 613,31 zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego, związanych ze sporządzoną w sprawie opinią.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowią następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji:

Uczestnicy postępowania M. S. i A. S. (2) są współwłaścicielami nieruchomości, położonej w P. przy ul. (...), działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy (...) w P. (...) prowadzi księgę wieczystą nr (...). Przez nieruchomość uczestników M. S. i A. S. (2) biegnie napowietrzna dwutorowa linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji R. – G.i R. – Ż. (dawna nazwa: R. B.), która jest obecnie własnością wnioskodawcy. Linia została wybudowana przez poprzednika prawnego wnioskodawcy – (...) w P.. Lokowanie linii 110 kV rozpoczęto na podstawie decyzji Prezydium Rady Narodowej o lokalizacji szczegółowej z dnia 31 stycznia 1970 r. Wskazana linia została odebrana na mocy protokołu odbioru technicznego z dnia 20 września 1971 r. oraz protokołu odbioru technicznego z dnia 28 września 1971 r. Została ona posadowiona przez poprzednika prawnego wnioskodawcy – (...) z siedzibą w P.. Poprzednicy prawni wnioskodawcy, a następnie sam wnioskodawca, korzystali z linii w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu od czerwca 1979 r. Czynności te polegają na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w postaci linii energetycznej oraz związanej z nią infrastruktury, to jest na eksploatacji linii w celu dostarczenia energii odbiorcom, dokonywaniu oględzin i przeglądów, konserwacji oraz wykonywaniu niezbędnych napraw i remontów, usuwaniu awarii, a także wyposażaniu linii w niezbędne elementy oraz ich wymianie, prowadzenie pomiarów rezystancji uziemienia słupów energetycznych, wycinaniu drzew oraz innych czynnościach niezbędnych do zachowania linii energetycznej we właściwym stanie technicznym. Do wybudowania linii doszło bez posiadanego tytułu prawnego, z jednoczesnym brakiem zgody ówczesnego właściciela linii. W Archiwum Państwowym w P. ani u (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego brak dokumentów dot. linii 110 kV, w tym dokumentacji techniczno-projektowej, decyzji administracyjnych, wyłączeniowych i lokalizacyjnych. Urządzenia przesyłowe zasilane są z Głównych Punktów Zasilania: (...) Ż., (...) G., (...) R.. (...) Ż. ulokowany jest na nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy (...) w P., (...) prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Nieruchomość stanowi własność Skarbu Państwa, natomiast jej użytkownikiem wieczystym od 10 czerwca 2011 r. jest (...) S.A. Na podstawie decyzji Wojewody (...) GG.VI (...) z dnia 7 października 1995 r. przeniesiono posiadanie służebności na poprzednika prawnego wnioskodawcy. (...) Główna ulokowany jest na nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy (...) w P., (...) prowadzi księgi wieczyste o numerze (...). Nieruchomość (...) stanowi własność Miasta P.. Na podstawie decyzji Wojewody (...) (...) z dnia 27 lutego 1997 r. przeniesiono posiadanie służebności na poprzednika prawnego wnioskodawcy. Nieruchomość (...) stanowi własność Miasta P. natomiast jej użytkownikiem wieczystym jest (...) sp. z o.o. Na podstawie decyzji Wojewody (...) (...) z dnia 27 lutego 1997 r. przeniesiono posiadanie służebności na poprzednika prawnego wnioskodawcy. (...) R. ulokowany jest na nieruchomości, dla której dla której Sąd Rejonowy (...) w P., (...) prowadzi księgi wieczyste o numerze (...). Nieruchomość ta stanowi własność Miasta P.. Na podstawie decyzji Wojewody (...) (...) z dnia 22 grudnia 1999 r. przeniesiono posiadanie służebności na poprzednika prawnego wnioskodawcy. (...) z siedzibą w P., który dokonał wybudowania linii 110 kV funkcjonował obok (...). Zgodnie z zarządzeniem nr (...) (...) z dnia 12 sierpnia 1975 r. (...) oraz (...) zostały zlikwidowane, a w ich miejsce utworzono (...) z siedzibą w P., prowadzony przez (...). Przedsiębiorstwo to, postanowieniem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 24 czerwca 1982 r., zostało wpisane do rejestru przedsiębiorstw państwowych pod nazwą (...), na podstawie zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia (...) /(...)/ w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) zmienionego zarządzeniem nr (...). Przedsiębiorstwo na mocy Zarządzenia nr (...) /O. Ministra Górnictwa i Energetyki z (...) w sprawie zmiany nazw zakładów energetycznych okręgów, zostało przekształcone w przedsiębiorstwo państwowe o nazwie Z. (...). (...) uległ podziałowi na mocy zarządzenia nr (...) Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1988 r. Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia (...) utworzone zostało przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą (...) w P.. Postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 27 marca 1989 r. (...) w P. został wpisany do rejestru przedsiębiorstw państwowych. Aktem notarialnym z dnia 12 lipca 1993 r. nastąpiło przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) w P. w spółkę akcyjną pod nazwą (...) Spółka Akcyjna. Aktem notarialnym z dnia 17 grudnia 2002 r. zmieniono nazwę spółki na – (...) S.A. Aktem notarialnym z dnia 23 września 2004 r. zmieniono nazwę na (...) S.A. Aktem notarialnym z dnia 30 czerwca 2007 r. (...) S.A. zbyła na rzecz uczestnika – (...) sp. z o.o. z siedzibą

w P. zorganizowaną część przedsiębiorstwa, w skład którego weszły także ruchomości związane z prowadzeniem działalności w zakresie dystrybucji energii elektrycznej. Nieruchomość położona w P. przy ul. (...), oznaczona jako działka nr (...), zapisana w księdze wieczystej nr (...), stanowiąca własność uczestników, zabudowana jest budynkiem biurowym (wcześniej mieszkalnym) i garażem. Przez nieruchomość przebiega linia elektroenergetyczna o napięciu znamionowym 110 kV o sześciu przewodach i jednym odgromowym. Odległość pomiędzy skrajnymi przewodami wynosi 11,6 m, zatem szerokość pasa służebności wynosi 18,6 m, a powierzchnia zajęta przez pas 0,0429 ha. Od momentu wybudowania i podłączenia do sieci linii 110 kV R. – G. – Ż. do dnia orzekania linia była czynna. Linia ta nie była modernizowana. Stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o przedstawione przez strony dokumenty oraz ich stanowiska wyrażone w złożonych do sprawy pismach procesowych. Uzyskane w sprawie dowody z dokumentów urzędowych, Sąd I instancji uznał za w pełni wiarygodne ze względu na ich charakter urzędowy. Autentyczności oraz prawdziwości zawartych w tych dokumentach treści nie kwestionowała w trybie art. 252 k.p.c. żadna ze stron. Również Sąd z urzędu nie znalazł podstaw do podważenia i konieczności sprawdzania ich prawdziwości oraz faktów, które stwierdzały te dokumenty, w związku z czym mogły one stanowić obiektywny i rzetelny materiał dowodowy. W części stan faktyczny niniejszej sprawy został ustalony w oparciu o przedłożone do sprawy dokumenty prywatne, których autentyczności również żadna ze stron nie kwestionowała w trybie art. 253 k.p.c. Zgodnie z normą art. 245 k.p.c. Sąd Rejonowy przyjął, iż stanowią te dokumenty dowód tego, iż osoby na nich podpisane złożyły oświadczenie o treści tam zawartej i zgodnie ze swoją wolą, w tym zakresie też strony nie zgłosiły żadnych zarzutów (zastrzeżeń). Co się zaś tyczy opinii biegłego sądowego w dziedzinie geodezji T. N. Sąd I instancji uznał ją za w pełni przekonującą. Opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 §1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (postanowienie SN z dnia 7 listopada 2000 r., (...) 2001, nr 4, poz. 64). Specyfika oceny tego dowodu wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana była przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej. Nadaje to pierwszorzędne znaczenie, przy tej ocenie, kryterium poziomu wiedzy biegłych, którą niewątpliwie posiadają. Gdy więc Sąd zleca biegłym wydanie opinii, musi mieć na względzie to, czy dysponują oni wiadomościami specjalnymi niezbędnymi dla stwierdzenia okoliczności mających istotny wpływ dla rozstrzygnięcia sprawy. Wiadomości specjalne mogą wynikać zarówno z przygotowania teoretycznego, jak i wykonywanej w danej dziedzinie pracy i nabytych stąd umiejętności oceny występujących tam zagadnień. Mając na uwadze powyższe wytyczne Sąd Rejonowy uznał, że opinia biegłego była w pełni przekonująca i wiarygodna. Biegły w sposób logiczny i zgodny z doświadczeniem życiowym przedstawił swoje twierdzenia i wnioski. Wobec powyższego Sąd I instancji zgodził się z wnioskami opinii i uznał, że wskazana opinia była przydatna dla rozstrzygnięcia sprawy. Opinia biegłego ostatecznie nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom świadka J. S.. Świadek J. S. wskazał, że budowa wskazanych linii rozpoczęła się w 1971 r. Świadek wskazał także, że korzystanie z linii z całą pewnością miało miejsce w 2003 r., albowiem począwszy od tej daty pracuje o wnioskodawcy (jego poprzednika prawnego). Sąd I instancji częściowo dał wiarę świadkowi R. Z. (1). Podobnie jak świadek J. S., R. Z. (1) potwierdził okoliczność wybudowania linii w 1971 r. Sąd miał na uwadze, że świadek pracował u wnioskodawcy (jego poprzedników prawnych) od 1 czerwca 1979 r., zaś wiedzę o wcześniejszym uruchomieniu linii posiadał z dokumentów, których Sąd orzekający w omawianej sprawie nie posiadał dlatego też w tym zakresie Sąd odmówił wiary świadkowi i przyjął, że korzystanie z linii miało miejsce od czerwca 1979 r. Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom świadka M. G. w części. Świadek wskazał bowiem, że linii została wybudowana w 1971 r. Jednakże w zakresie, w którym świadek wskazał, że linia została oddana do użytku w tym roku nie sposób było dać mu wiary, albowiem wiedzę o tym czerpał z dokumentów, które nie stanowiły materiału dowodowego w sprawie, w energetyce zaś pracował dopiero od 1985 r., zaś u wnioskodawcy od 1 lipca 2007 r. Sąd I instancji dał również wiarę zeznaniom świadka J. R., który wskazał na datę wybudowania linii 110 kV oraz następstwo prawne wnioskodawcy. W ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, co następuje, iż zgodnie z treścią art. 285 § 1 i 2 k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz właściciela innej nieruchomości (nieruchomości władnącej) prawem, którego treść polega bądź na tym, że właściciel nieruchomości władnącej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, bądź na tym, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań, bądź też na tym, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie wolno wykonywać określonych uprawnień,

które mu względem nieruchomości władnącej przysługują na podstawie przepisów o treści i wykonywaniu własności (służebność gruntowa). Służebność gruntowa może mieć jedynie na celu zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części. Z dniem 3 sierpnia 2008 r. weszły w życie przepisy Kodeksu cywilnego o służebności przesyłu (art. 305⁽¹⁾ - art. 305⁽⁴⁾), dodane przez ustawę z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 116, poz. 731). Przepisami tymi wprowadzony został nowy, trzeci - obok służebności gruntowych i służebności osobistych - rodzaj służebności, zdefiniowany w art. 305⁽¹⁾ k.c. Stosownie do tego przepisu nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Służebność przesyłu, w przeciwieństwie do służebności gruntowej, nie została powiązana z nieruchomością władnącą. Ma ona na celu umożliwienie przedsiębiorcy właściwego korzystania z urządzeń, których jest właścicielem, a zatem, które wchodzi w skład jego przedsiębiorstwa (art. 55⁽¹⁾). Przy instytucji przesyłu kategoria "nieruchomości władnącej" w ogóle nie występuje. Oznaczenie takiej nieruchomości jest więc dla ustanowienia lub nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu niepotrzebne. W odniesieniu do służebności gruntowej przesyłu wykładnia art. 285 § 2 k.c. musi uwzględniać charakter tej służebności i jej przeznaczenie społeczno - gospodarcze oraz społeczno - gospodarcze przeznaczenie nieruchomości wchodzącej w skład przedsiębiorstwa energetycznego, któremu służebność ma służyć. (por. postanowienie SN z dnia 05.06.2009 r. sygn. (...)). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się obecnie, że przed wejściem w życie art. 305⁽¹⁾-305⁽⁴⁾ k.c. dopuszczalne było nabycie przez zasiedzenie na rzecz przedsiębiorcy służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu i okres występowania na nieruchomości, przed dniem wejścia w życie powyższych przepisów, stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu, podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności (zob.m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., (...); postanowienie z dnia 27 listopada 2013 r., (...), niepubl.). W zależności od tego zatem, kiedy upływałby termin zasiedzenia przedmiotem oceny Sądu może być to, czy przedsiębiorca nabył przez zasiedzenie służebność przesyłu określoną w art. 305(1)-305(4) k.c., czy też służebność gruntową odpowiadającą służebności przesyłu. Zastosowanie ma tu zatem przepis art. 292 k.c., zgodnie z którym służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Cytowany przepis odsyła jednocześnie odpowiednio do przepisów o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie. I tak przepis art. 172 § 1 k.c. stanowi, że posiadacz nieruchomości niebędący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze. Przesłankami nabycia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu są zatem – korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia, posiadania służebności oraz upływu czasu, którego długość zależy od dobrej lub złej wiary posiadacza objęcia służebności w posiadanie. Kodeks cywilny, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1965 r., wprowadził w przepisie art. 172 k.c. termin zasiedzenia przy dobrej wierze - 10 lat, zaś przy złej wierze - 20 lat i terminy te obowiązywały do zmiany art. 172, wprowadzonej ustawą z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321 z późn. zm.) na mocy której terminy te wynoszą obecnie 20 i 30 lat. Te krótsze terminy stosuje się, gdy zasiedzenie nastąpiło przed wejściem w życie wyżej wymienionej noweli, tj. przed dniem 1 października 1990 r. Jeśli natomiast bieg zasiedzenia rozpoczął się, ale nie zakończył przed tą datą, mają zastosowanie terminy 20 i 30 lat (art. 9 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r.). Dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, to jest decyzja o lokalizacji szczegółowej z dnia 31 stycznia 1970 r., protokół odbioru technicznego linii 110 kV z dnia 20 września 1971 r., protokół odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji linii elektroenergetycznej z dnia 28 września 1971 r. wskazują jedynie na datę zbudowania linii. Tymczasem, zgodnie z art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2002 r. (...), Lex Polonica, trwałym i widocznym urządzeniem w rozumieniu przepisu art. 292 k.c. jest tylko rezultat świadomego działania człowieka. Ponadto powinna to być sztuczna konstrukcja znajdująca się na nieruchomości obciążonej. Na podstawie wskazanych wyżej dokumentów nie sposób stwierdzić od kiedy wnioskodawca, jego poprzednicy prawni, zaczęli korzystać z urządzeń przesyłowych. W związku z powyższym za datę, od której w niniejszej sprawie można liczyć bieg terminu zasiedzenia Sąd uznał 1 czerwiec 1979 r. W tej bowiem dacie świadek R. Z. (1) rozpoczął pracę na rzecz poprzednika prawnego wnioskodawcy, zaś wiedzę o wcześniejszym korzystaniu z urządzeń przesyłowych czerpał

jedynie z dokumentacji. Jak zeznał świadek w dacie 1 czerwca 1979r. urządzenie energetyczne były posadowione na nieruchomości przy ulicy (...) w P., a poprzednicy prawni korzystali z nich w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu. Po drugie wnioskodawca wykazał następstwo prawne po swoich poprzednikach prawnych. Jak wskazano w stanie faktycznym niniejszej sprawy wybudowania linii 110 kV dokonał (...), który dokonał funkcjonował obok (...). Następnie (...) oraz (...) zostały zlikwidowane, a w ich miejsce utworzono (...) z siedzibą w P., prowadzony przez (...). Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. nr (...) utworzone zostało przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą (...) w P.. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 27 marca 1989 r. (...) w P. został wpisany do rejestru przedsiębiorstw państwowych. Aktem notarialnym z dnia 12 lipca 1993 r. nastąpiło przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) w P. w spółkę akcyjną pod nazwą (...) Spółka Akcyjna. Aktem notarialnym z dnia 17 grudnia 2002 r. zmieniono nazwę spółki na – (...) S.A. Aktem notarialnym z dnia 23 września 2004 r. zmieniono nazwę na (...) S.A. Aktem notarialnym z dnia 30 czerwca 2007 r. (...) S.A. zbyła na rzecz uczestnika – (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. zorganizowaną część przedsiębiorstwa, w skład którego weszły także ruchomości związane z prowadzeniem działalności w zakresie dystrybucji energii elektrycznej. Po trzecie doszło do przeniesienia posiadania służebności. W okresie przed 1 lutego 1989 r. Skarb Państwa był właścicielem nieruchomości państwowych oraz urządzeń energetycznych lokowanych zarówno na tych nieruchomościach, jak i na gruntach osób trzecich. Państwowe osoby prawne, w tym (...) w P., wykonywały zarząd operatywny powierzonym im mieniem państwowym, w tym infrastrukturą energetyczną. W związku ze zniesieniem jednolitej własności państwowej tytuły prawne do nieruchomości i znajdujących się na nich urządzeń energetycznych przeszły ze Skarbu Państwa na rzecz przedsiębiorstw państwowych. Powyższe miało miejsce na mocy ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości. Zgodnie z art. 2 ust. 2 tej ustawy, grunty stanowiące własność Skarbu Państwa będące w dniu 5 grudnia 1990 r. w zarządzie państwowych osób prawnych stały się z tym dniem z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego tych podmiotów. Z kolei budynki, lokale i urządzenia wzniesione na tych nieruchomościach stały się z tym dniem z mocy prawa własnością tych osób prawnych. Nabycie prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz prawa własności budynków, lokali i innych urządzeń stwierdzało się decyzją wojewody (art. 2 ust. 3). Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2012 r. (...), Lex Polonica, przepis art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami obejmuje także urządzenia służące do wykonywania służebności. Oznacza to, że własność urządzeń wzniesionych przez państwowe osoby prawne w gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa przeszła na rzecz tych podmiotów z mocy prawa. Co dodatkowo potwierdził świadek R. Z. (2), przesłuchiwany również na okoliczność ustalenia poprzedników prawnych wnioskodawcy. Świadek ten pracując w energetyce od 1971r. posiadał kompletną wiedzę na temat kolejnych właścicieli i posiadaczy urządzeń energetycznych, o które toczy się spór. Po czwarte, do okresu posiadania niezbędnego do zasiedzenia służebności doliczyć należy okres posiadania służebności przez Skarb Państwa. Zgodnie z cytowaną już uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2012 r. (...), Lex Polonica, osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 r. miała status państwowej osoby prawnej i nie mogła nabyć (też w wyniku zasiedzenia) własności nieruchomości Skarbu Państwa, może do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po tej dacie zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa przed dniem 1 lutego 1989 r., jeżeli w tym czasie nastąpiło przeniesienie posiadania. Oznacza to, że osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 r., mając status państwowej osoby prawnej, nie mogła nabyć (także w drodze zasiedzenia) własności nieruchomości ani ograniczonych praw rzeczowych, może, do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 r., doliczyć okres posiadania sprzed tej daty. Do okresu posiadania przez wnioskodawcę można doliczyć okres posiadania przez jego poprzedników prawnych również przed dniem 1 lutego 1989 r., dlatego datą, od której należy liczyć początek biegu zasiedzenia służebności jest wskazany już czerwiec 1979 r. Po piąte Sąd analizował istnienie po stronie wnioskodawcy dobrej wiary. Zdaniem Sądu pierwszej instancji nie sposób stwierdzić, aby poprzednik prawny wnioskodawcy pozostawał w dobrej wierze. Sąd podkreśla, że wnioskodawca nie przedstawił sądowi jakiegokolwiek decyzji administracyjnej zawierającej rozstrzygnięcie co do legalności posadowionych na nieruchomości urządzeń energetycznych (pozwolenie na budowę itp.) ani decyzji wywłaszczeniowej, tak więc przyjąć należy, że takowa nie została wydana. W praktyce zresztą nie było powszechnie przyjęte, że decyzje o wywłaszczeniu podejmowano w stosunku do wszystkich nieruchomości, przez które linie przesyłowe przebiegały. Okoliczność, że decyzja o wywłaszczeniu nie została wydana powoduje, że nie sposób przyjąć po stronie poprzednika prawnego wnioskodawcy dobrej wiary. Sąd zwraca uwagę, że istotne jest jedynie, czy przedsiębiorstwo przesyłowe pozostawało w złej wierze, w dacie kiedy zaczął biec termin zasiedzenia. Sąd Rejonowy w

pełni podziela stanowisko, że przedsiębiorstwo energetyczne, które nie legitymuje się uprawnieniem do ingerowania w sferę cudzej własności nieruchomości dla bieżącego utrzymania urządzeń przesyłowych, korzysta z tej nieruchomości w złej wierze (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2009 r., (...)). Tymczasem wnioskodawca nie przedstawił sądowi ani decyzji administracyjnej, ani też żadnego innego aktu prawnego, czy też umowy, na podstawie której dokonał ingerencji w prawo własności poprzedników prawnych uczestników. Z uwagi więc na okoliczność istnienia po stronie wnioskodawcy złej wiary, wskazać należy, że 30-letni termin zasiedzenia upłynął w dniu 1 czerwca 2009 r. Mając zatem na uwadze całokształt przedstawionych rozważań, Sąd I instancji stwierdził, że z dniem 1 czerwca 2009 r. wnioskodawca – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. nabyła w drodze zasiedzenia służebność gruntową, odpowiadającą treści służebności przesyłu, na nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), stanowiącej działkę oznaczoną geodezyjne numerem 22, dla której to nieruchomości prowadzona jest przez Sąd Rejonowy (...) w P. księga wieczysta nr (...) (nieruchomość obciążona). O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 520§ 2 k.p.c., obciążając strony w zakresie przez nie poniesionym. Sąd I instancji nakazał ściągnąć od wnioskodawcy na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego (...) w Poznaniu kwotę 613,31 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego, związanych ze sporządzoną w sprawie opinią, uznając iż to wnioskodawca wnosił o sporządzenie takiej opinii, w jego też interesie została sporządzona opinii oraz po jego stronie zachodziła potrzeba uregulowania kwestii prawnej w zakresie urządzeń energetycznych posadowionych na nieruchomości przy ulicy (...) w P..

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyli uczestnicy postępowania M. S. i A. S. (2), zaskarżając orzeczenie w zakresie punktu 1 i 2.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucili:

I. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wyrażającą się w dokonaniu oceny dowodów w sposób nie dający się pogodzić z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego poprzez przyjęcie, że jednocześnie z utworzeniem przedsiębiorstwa państwowego na mocy zarządzenia Ministra Przemysłu nr (...) doszło do przekazania przez Skarb Państwa na majątek wnioskodawcy infrastruktury przesyłowej w postaci linii energetycznych przebiegających przez działki uczestnika, a w konsekwencji, że posiadanie wykonywane przez wnioskodawcę i jego poprzedników prawnych miało charakter nieprzerwany w wyniku czego doszło do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu pomimo, że wnioskodawca nie przedłożył protokołu zdawczo- odbiorczego bądź też protokołu z przekazania środków trwałych - wynikających z § 2 zarządzenia nr (...) Ministra Przemysłu, na potwierdzenie wskazanej okoliczności, co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia błędnej konkluzji, że posiadanie wykonywane przez uczestnika i jego poprzedników prawnych miało charakter nieprzerwany przez cały okres biegu zasiedzenia.

II. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

1) art. 348 zd. 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji uznanie, że służebność przesyłu w odniesieniu do linii energetycznych przebiegających przez działki uczestników została na wnioskodawcę skutecznie przeniesiona przez jego poprzednika prawnego, pomimo tego, że w toku postępowania wnioskodawca nie udowodnił faktu przeniesienia na niego posiadania wskazanych urządzeń przesyłowych, a w szczególności nie przedstawił na tę okoliczność odpowiednich dokumentów,

2) art. 292 k.c. w zw. z art. 176 § 1 k.c. poprzez uwzględnienie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia, mimo niespełnienia określonej w tych przepisach przesłanki w postaci nieprzerwanego posiadania przez uczestnika oraz jego poprzedników prawnych służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu na skutek niewykazania skutecznego przeniesienia na wnioskodawcę posiadania urządzeń przesyłowych,

3) art. 305' k.c. w zw. art. 285 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 292 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i zastosowanie wykładni rozszerzającej tych przepisów z całkowitym pominięciem ich językowej treści, co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia, że przed wejściem w życie przepisów od art. 305¹ k.c. do art. 305⁴ k.c. dopuszczalne było nabycie w drodze

zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów prowadzi do wniosku, że jest to niedopuszczalne.

Mając powyższe na uwadze wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku w całości i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz solidarnie uprawnionych uczestników ad 1 i 2 kosztów postępowania za I instancję, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz solidarnie uprawnionych uczestników ad 1 i 2 kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, ewentualnie, w razie uznania przez Sąd, że nie zachodzą ku temu przesłanki, wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz solidarnie uprawnionych uczestników ad 1 i 2 kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Ponadto, wnieśli o zawieszenie na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. postępowania w niniejszej sprawie do czasu zakończenia postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym które toczy się pod sygn. (...).

W odpowiedzi na apelację uczestnik (...) SA w P. wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od apelujących na rzecz uczestnika kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od uczestników na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję według norm przepisanych oraz o oddalenie wniosku o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu zakończenia postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym które toczy się pod sygn. (...).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

W pierwszej kolejności należało się odnieść się do złożonego w apelacji wniosku o zawieszenie niniejszego postępowania.

Zawieszenie postępowania na wnioskowanej w apelacji podstawie prawnej ma charakter fakultatywny. Brak zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹k.p.c. nie niweczy nadto uprawnienia do wznowienia postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c., to jest w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał za niezasadne zawieszenie postępowania odwoławczego i zawarty w apelacji wniosek oddalił.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie prawidłowo zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Na wstępie koniecznym jest odniesienie się do sformułowanych przez apelujących zarzutów naruszenia przepisów postępowania, gdyż wnioski w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia w kontekście twierdzeń o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Sąd Rejonowy nie przekroczył granic ustanowionej w art. 233 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów, bowiem wszechstronnie ocenił zebrany materiał dowodowy, zgodnie z regułami prawidłowego rozumowania oraz wskazań

wiedzy i doświadczenia życiowego. Ocena mocy i wiarygodności dowodów, przedstawiona w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu apelacyjnym tylko wówczas, gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności, czy jest niepełna. Uchybień takich nie sposób się jednak dopatrzeć w pisemnych motywach zaskarżonego postanowienia. Podniesione zarzuty mogłyby być uwzględnione jedynie wówczas gdyby wykazano, że zebrane dowody w części zostały ocenione w sposób rażąco wadliwy, sprzeczny z zasadami logiki bądź doświadczenia życiowego. Tego apelujący nie dowiedli, a ich twierdzenia, że z zebranego materiału dowodowego w sprawie wynikają odmienne ustalenia co do nieprzerwanego posiadania urządzeń energetycznych przez uczestnika i jego poprzedników prawnych oraz wykazania przeniesienia posiadania przez Skarb Państwa są wyrazem jedynie własnej oceny dowodów i własnej wersji stanu faktycznego, korzystnej dla skarżących, ale oderwanej od dowodów i ustaleń Sądu Rejonowego. Sąd Okręgowy dokonał własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, wywodząc z niego zakresowo tożsame – co Sąd I instancji, wnioski.

Istotą prawa służebności przesyłu jest uprawnienie przedsiębiorstwa przesyłowego do korzystania z cudzego gruntu w zakresie umożliwiającym eksploatację przechodzących przez ten grunt urządzeń służących do przesyłania pary, gazu, wody czy energii elektrycznej (art. 305¹ k.c.). Do wykazania przeniesienia posiadania tego rodzaju służebności na uczestnika postępowania nie było konieczne udowodnienie przeniesienia przez jego poprzednika prawnego konkretnie oznaczonych urządzeń technicznych, lecz wykazanie, że urządzenia służące do przesyłu mediów w zakresie działalności przedsiębiorstwa przesyłowego, znajdujące się wewnątrz, na lub ponad gruntem, istniały w oznaczonym miejscu i były wykorzystywane do tego celu oraz że działanie to jest kontynuowane przez uczestnika, który przedstawił na tę okoliczność odpis księgi inwentarzowej wskazującej na posiadanie urządzeń technicznych do przesyłu energii. W przypadku linii energetycznej wystarczające jest wykazanie jej trwałego, niepodlegającego zmianom, przebiegu i lokalizacji na nieruchomości obciążonej, natomiast nie ma istotnego znaczenia skład techniczny urządzeń przesyłowych i protokolarne potwierdzenie ich przekazania następcy (vide: postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2 marca 2017 r., (...)).

Do posiadania służebnością stosuje się art. 352 k.c. oraz odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy, w tym m.in. art. 348 k.c., który reguluje przeniesienie tego posiadania. Zgodnie z jego dyspozycją, przeniesienie posiadania następuje przede wszystkim przez wydanie rzeczy. Ustawodawca zrównuje jednak w skutkach prawnych z wręczeniem rzeczy także wydanie dokumentów, które umożliwiają rozporządzenie rzeczą, jak również środków, które dają faktyczną władzę nad rzeczą. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, co istotne na gruncie niniejszej sprawy, że przy odpowiednim stosowaniu przepisów, nie można pomijać natury stosunku prawnego, do którego przepisy te należy odnieść. Wobec powyższego w przypadku służebności przesyłu należy mieć na uwadze, iż łączy się ona nierozzerwalnie z kwestią własności urządzeń przesyłowych, z których korzystanie wypełnia treść omawianej służebności. Uwzględniając powyższe, przeniesienie własności urządzenia przesyłowego należy uznać za wydanie środka, które daje faktyczną możliwość wykonywania służebności przesyłu. Oznacza to w konsekwencji, iż przeniesienie posiadania owej służebności następuje wskutek zmiany dotychczasowego właściciela urządzeń przesyłowych, w stosunku do których było wykonywane to posiadanie, przy założeniu, iż nowy właściciel w dalszym ciągu wypełnia przesłanki przewidziane dla posiadacza służebności i korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści tej służebności. W tym miejscu wskazać należy, że własność urządzenia przesyłowego jako ruchomości oraz służebność przesyłu jako prawa rzeczowe do nieruchomości, o których mowa w art. 55¹ k.c. wchodzi w skład przedsiębiorstwa i zgodnie z art. 55² k.c. zostają objęte przez czynność prawną mającą za przedmiot przedsiębiorstwo. Stąd też czynność polegająca na zbyciu lub przekształceniu przedsiębiorstwa rozciąga się także na własność urządzenia przesyłowego, w związku z którym wykonywane są służebności. Innymi słowy: następcą prawnym przedsiębiorstwa/ przedsiębiorcy będącego właścicielem urządzenia przesyłowego, staje się jednocześnie jego następcą prawnym w zakresie obejmującym posiadanie służebności przesyłu. W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzona przed Sądem I instancji dokumentacja potwierdza uprawnienie poprzedników prawnych uczestnika do posiadania przedmiotowych urządzeń odpowiadających treści omawianej służebności i rzeczywiście wykorzystujących infrastrukturę do zadań powierzonych w okresie biegu zasiedzenia.

Wyjaśnić przy tym należy, iż zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w postanowieniu z dnia 24 maja 2013r. sygn. akt V CSK 287/12, służebność przesyłu może polegać na obciążeniu nieruchomości na rzecz przedsiębiorcy, który nie tylko jest właścicielem urządzenia służącego do przesyłania między innymi energii elektrycznej, ale także na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować takie urządzenie. Odpowiednie stosowanie przepisu art. 292 k.c. polega na tym, że o początku posiadania nieruchomości przez przedsiębiorcę, który wchodzi na grunt w celu wybudowania urządzenia służącego do przesyłania energii elektrycznej można mówić już w chwili gdy zajmuje on cudzy grunt w celu rozpoczęcia budowy takiego urządzenia. Skoro, zgodnie z art. 305⁽¹⁾ k.c., nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy prawem do korzystania z niej w oznaczonym zakresie, także wtedy gdy przedsiębiorca zamierza dopiero wybudować urządzenia do przesyłania energii elektrycznej, to faktyczne władanie nieruchomością w celu wybudowania takich urządzeń, niewątpliwie spełnia wymogi określone w art. 292 k.c., stosowanego odpowiednio do służebności przesyłu. W okolicznościach przedmiotowej sprawy uznać należy, iż (...) z siedzibą w P. na mocy art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości nabył własność posiadanych już wcześniej urządzeń przesyłowych. W wyniku przekształceń podmiotowych po stronie uczestnika wynikających z przedłożonych dokumentów, których wiarygodność i przydatność w niniejszym postępowaniu nie budzi wątpliwości Sądu Odwoławczego i to podejmowanych w stosunku do całego przedsiębiorstwa przesyłowego, własność ta, pozostając składnikiem przedsiębiorstwa, przechodziła na własność kolejnych podmiotów. Następnie, aktem notarialnym z dnia 12 lipca 1993r. dokonano przekształcenia tego przedsiębiorstwa w spółkę akcyjną (...) S.A. W dniu 12 lipca 2002r. nazwę spółki zmieniono na (...), a aktem notarialnym z dnia 23 września 2004r. na (...) S.A. W dniu 30 czerwca 2007r. (...) S.A. zbyła przedsiębiorstwo na rzecz wnioskodawcy, tj. oddział samodzielnie sporządzający bilans, w skład którego wchodziły także linie przesyłowe przebiegające przez nieruchomość uczestników postępowania. Zauważyć przy tym należy, iż nawet w przypadku braku szczegółowej dokumentacji związanej z przekazywaniem majątku na następców prawnych urządzenia te były przez cały czas, od co najmniej czerwca 1979 roku (wnioskodawca podniósł wprawdzie, iż linia została wybudowana w 1971 roku, jednakże z uwagi na brak dokumentów w tym zakresie jako datę od której należy liczyć bieg terminu zasiedzenia przyjęto 1979 roku, a więc rok od kiedy świadek R. Z. (1) zaczął pracować na rzecz poprzednika prawnego wnioskodawcy) nieprzerwanie wykorzystywane zgodnie ze swoim przeznaczeniem, co potwierdzają zeznania świadków m.in. R. Z. (1). Dlatego też należy stwierdzić, iż wraz z przekształceniami podmiotowymi po stronie poprzedników przedsiębiorstwa prowadzonego obecnie przez wnioskodawcę, dochodziło także do przeniesienia posiadania służebności. Nie ulega wątpliwości, iż następstwem prywatyzacji przedsiębiorstw energetycznych - dokonanej o akty prawne, a polegającej na powstaniu w miejsce przedsiębiorstw państwowych jednoosobowych spółek akcyjnych Skarbu Państwa, które wstępowały w ich prawa i obowiązki, wszelkie prawa majątkowe i niemajątkowe - była to sukcesja uniwersalna częściowa. Skutek ten dotyczył wszystkich praw składających się na przedsiębiorstwo, choćby nie były wskazane w czynności (akcie administracyjnym) jako jego składniki, także jeżeli strony nie uświadamiały sobie ich istnienia czy przynależności do przedsiębiorstwa. Wyłączenie części z nich wymagało wyraźnego wskazania w akcie przekształcenia (podziału) przedsiębiorstwa państwowego. Treść protokołu podziału składników mienia oraz zobowiązań i wierzytelności (...), podpisanego dnia 7 czerwca 1989 r. potwierdza fakt, iż nowoutworzone (...) przejęło składniki majątku dawnego (...). Protokół został sporządzony przez specjalną komisję powołaną w trybie określonym w § 3 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 maja 1988 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nadzwyczajnych uprawnieniach i upoważnieniach dla Rady Ministrów, a w jego treści protokołu wskazano, że (...) - Przedsiębiorstwu Państwowemu z siedzibą w P. przekazuje się aktywa i pasywa (...). Z treści protokołu nie wynika, by jakkolwiek inny podmiot powstały w wyniku podziału (...) przejął mienie (...). Zatem, skoro linia energetyczna obciążająca nieruchomość uczestników zarządzana była przez (...), to musiała zostać przejęta właśnie przez nowoutworzone przedsiębiorstwo „(...)”. Ponadto, z treści załącznika do Zarządzenia nr (...) Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie podziału niektórych przedsiębiorstw państwowych wynika, iż z dotychczasowego (...) z siedzibą w P. utworzono m.in. 9 (...): we W., w W., w J., w L., w P., w G., S., w K. i w Z.. Oczywiście jest, że majątek dotychczasowego (...) zlokalizowany w P. zarządzany przez (...) (w tym linia energetyczna 110 kV przebiegająca nad nieruchomością uczestników) nie mógł być przeniesiony na inny niż ten (...), a linia energetyczna stanowiąca przedmiot niniejszej sprawy stała się częścią mienia nabytego przez (...). A zatem, jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przepisy na podstawie których doszło do przekształceń,

przewidywały nie tylko zmianę formy organizacyjno - prawną, ale także przekazanie całego majątku związanego z przeniesioną częścią działalności – (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2014 roku, (...), uchwała Sądu Najwyższego z 19 maja 1992 roku, (...), wyrok Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2000 roku, (...)). W rezultacie zatem przejścia przedmiotowej linii przez kolejne podmioty podpadały pod hipotezę normy wynikającej z art. 176 § 1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. Była to bowiem kontynuacja posiadania tej samej służebności przez następujących po sobie jej posiadaczy i ich posiadanie podlega zaliczeniu, skoro nie budzi wątpliwości następstwo prawne pomiędzy kolejnymi osobami prawnymi władającymi przedmiotowymi liniami przesyłowymi (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2006 roku, (...)) i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2015 roku, (...) i tam powołaną dalszą judykaturę).

Odnosząc się do kolejnych zarzutów apelacji wskazać należy, że skarżący w szczególności kwestionowali samą dopuszczalność nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu przed wejściem takiej służebności do porządku prawnego. W ocenie Sądu Okręgowego nie przytoczyli oni żadnych argumentów mogących prowadzić do podważenia zaprezentowanej przez Sąd I instancji wykładni powyższych uregulowań, pozostającej zresztą w zgodzie z dominującymi obecnie poglądami orzecznictwa.

Obecnie służebność przesyłu jest uregulowana w przepisach art. 305¹ – 305⁴ k.c. Wskazane przepisy zostały dodane dopiero w wyniku nowelizacji kodeksu cywilnego dokonanej ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2008, Nr 116, poz. 731), która weszła w życie w dniu 3 sierpnia 2008 r. Do tej daty w polskim prawie funkcjonowały tylko dwa rodzaje służebności: gruntowe i osobiste, a dopiero po tej dacie pojawiła się służebność przesyłu jako trzeci rodzaj służebności. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia tzw. służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu (por. np. uchwałę z 30.08.1991 r., (...), niepub.).

Przyjmuje się, że w wyniku posiadania urzędzeń przesyłowych przez przedsiębiorstwo państwowe, zarówno w imieniu Skarbu Państwa (przed dniem 1 lutego 1989 r.), jak i w imieniu własnym po tej dacie, może dojść do zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, jak i służebności przesyłu w rozumieniu art. 305¹ k.c.

Niewątpliwie zbliżony charakter tych praw uzasadnia bowiem przyjęcie, że posiadanie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, jak i posiadanie służebności, może łącznie prowadzić do nabycia tego ostatniego przez zasiedzenie. W istocie bowiem, sytuacja faktyczna posiadacza w przypadku realizacji obu tych uprawnień jest identyczna i polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urzędzenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013r., (...); postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2011 r., V CSK 502/10, LEX Nr 1096048; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2012 r., (...); LEX Nr 1136115; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2006 r., I CSK 11/05, LEX Nr 181257; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 171/08, LEX Nr 496363; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2010 r., III CZP 108/10, LEX Nr 688690; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 r., (...)). Należy zatem w pełni podzielić dominujące w orzecznictwie poglądy dopuszczające nabycie tych praw przez zasiedzenie, jak również doliczanie okresu posiadania realizowanego na rzecz Skarbu Państwa do okresu posiadania realizowanego na własną rzecz przez przedsiębiorstwa państwowe i ich następców prawnych. Do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych (art. 305⁽⁴⁾ k.c.). Z tych względów w niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy dotyczące zasiedzenia służebności gruntowej (art. 292 k.c.) i odpowiednio przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie.

Należy zauważyć, że przesłankami nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie są: posiadanie nieruchomości w granicach służebności, upływ terminu zasiedzenia oraz istnienie trwałego i widocznego urzędzenia. Zgodnie bowiem z treścią art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urzędzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Przesłanką nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie jest, tak jak w wypadku nabycia przez

zasiedzenie własności rzeczy, jej posiadanie. Jednak dla służebności ustawodawca unormował w sposób szczególny tę przesłankę stanowiąc w art. 352 § 1 k.c., iż kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności.

Służebność gruntowa jest jedynym ograniczonym prawem rzeczowym, które może powstać *ex lege* w wyniku zasiedzenia, na zasadach określonych w art. 292 k.c. Nabycie służebności gruntowej przez zasiedzenie następuje na rzecz jej posiadacza, czyli tego kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności (art. 352 k.c.). Nie ma wątpliwości, że po dniu 3 sierpnia 2008 r. nieruchomość może być umownie obciążona służebnością na rzecz przedsiębiorstwa wykorzystującego urządzenie przesyłowe, a identyfikowanie dla tej służebności nieruchomości władnącej byłoby nie tylko zbędne, ale nawet sprzeczne z jej ustawową konstrukcją. Możliwe jest zatem nabycie przez zasiedzenie przed dniem 3 sierpnia 2008 r. służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, ustanawianej nie na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości władnącej, bo tej w ogólne nie należy identyfikować, ale bezpośrednio na rzecz Skarbu Państwa (do 31.01.1989 r.) albo przedsiębiorcy przesyłowego (od 1.02.1989 r.).

Władanie cudzą nieruchomością przez Skarb Państwa, w tym uzyskanie w ramach sprawowania władztwa publicznego, może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia. Korzystanie z cudzej nieruchomości przez przedsiębiorstwa państwowe, winno być oceniane na podstawie przepisów prawa cywilnego, w tym art. 336-352 k.c. Przepisy te miały zastosowanie do wszystkich podmiotów z takim ograniczeniem, że do wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 3, poz. 11) nowelizującej przepis art. 128 k.c., przedsiębiorstwa państwowe nie mogły być podmiotami praw rzeczowych, lecz wykonywały je w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Dopiero znowelizowanie art. 128 k.c. umożliwiło państwowym osobom prawnym nabywanie własności nieruchomości i ograniczonych praw rzeczowych nie do zasobu Skarbu Państwa, lecz do własnego majątku. Tym samym, jeśli nawet przedsiębiorstwo państwowe, jako osoba prawna wykonywało przed 1 lutego 1989 r. na cudzej nieruchomości akty władania świadczące o posiadaniu nieruchomości w zakresie treści służebności to podmiotem, na rzecz którego akty te należało zaliczyć ze skutkiem w postaci nabycia służebności był Skarb Państwa. Przedsiębiorstwo państwowe mogło nabyć służebność do swego majątku zatem dopiero po dniu 1 lutego 1989 r.

Powoływanie się na służebność gruntową o treści służebności przesyłu przed 3 sierpnia 2008 r. znajduje zatem podstawy prawne i pozwala, w zmienionych stosunkach społeczno-gospodarczych i po transformacji ustrojowej mającej miejsce w 1989 r. godzić sprzeczne interesy właścicieli nieruchomości, na których znajdują się urządzenia przesyłowe oraz przedsiębiorstw przesyłowych (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 lutego 2015 r., II CSK 310/14, Legalis nr 1213112). Zgodnie z konstytucyjną zasadą podziału władzy Sądy są powołane do stosowania prawa stanowionego przez władzę ustawodawczą działając na podstawie Konstytucji oraz ustaw (art. 178 ust. 1 Konstytucji RP). Wykształcona przez judykaturę konstrukcja służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu miała ze swej natury charakter interpretacyjny, a jej celem i rezultatem było ustalenie treści norm prawnych wyrażonych w przepisach o służebnościach gruntowych w odniesieniu do stanów faktycznych związanych z urządzeniami przesyłowymi.

Z perspektywy systemu prawa wprowadzenie przepisów art. 305¹ – 305⁴ k.c. oznaczało przede wszystkim uszczegółowienie obowiązujących unormowań i nie wiązało się z wprowadzeniem norm prawnych, odbiegających znacznie od dotychczas obowiązujących w ramach ogólnej regulacji służebności gruntowych (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 22 maja 2013 r., (...) uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2013r. II CSK 626/12, Lex nr 1341262). Nie ma więc podstaw do przyjęcia, że interpretacja obowiązujących przed wprowadzeniem instytucji służebności przesyłu przepisów art. 285 k.c. i następnych była niewłaściwa i miała charakter rozszerzający oraz by godziła w zasadę pewności prawa, zaufania między obywatelem a państwem i zasadę ochrony praw nabytych.

Wbrew twierdzeniom apelujących nie sposób przyjąć, że uwzględnienie przez Sąd I instancji zarzutu zasiedzenia naruszyło zasadę zamkniętego katalogu (*numerus clausus*) ograniczonych praw rzeczowych. Apelujący zdają się nie zauważać, że chodzi przecież o zasiedzenie służebności gruntowej, a tego rodzaju służebność przewidziana została w

kodeksie cywilnym od daty jego wejścia w życie (art. 285 k.c.), przy czym w razie spełnienia przesłanek wynikających z art. 292 k.c. w zw. z art. 172 i nast. k.c. może być nabyta przez zasiedzenie. Uczestnicy postępowania zwrócili uwagę, że zgodnie z art. 285 § 2 k.c. służebność gruntowa może mieć jedynie na celu zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej, a pomijanie wymogu istnienia nieruchomości władnącej w procesie wykładni art. 292 k.c. jest nieprawidłowe. Mimo ujawniających się na gruncie obecnej regulacji kodeksowej różnic w zakresie konstrukcji prawnej pomiędzy służebnością przesyłu a służebnością gruntową, egzemplifikujących się przede wszystkim w braku powiązania służebności przesyłu z nieruchomością władnącą, należy podkreślić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadnie przyjmuje się, iż na gruncie stanu prawnego obowiązującego przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. możliwe było obciążenie nieruchomości służebnością gruntową odpowiadającą swą treścią służebności przesyłu (por. np. uchwała SN z dnia 17 stycznia 2003 r., sygn. akt III CZP 79/02, publ. OSNC 2003, nr 11, poz. 142; uchwała SN z dnia 3 czerwca 1965 r., sygn. akt III CO 34/65, publ. OSNC 1966, nr 7-8, poz. 109; uchwała SN z dnia 30 sierpnia 1991 r., sygn. akt III CZP 73/91, publ. OSNC 1992, nr 4, poz. 53; postanowienie SN z dnia 8 września 2006 r., sygn. akt II CSK 112/06, publ. Monitor Prawniczy 2006, nr 19, s. 1016; postanowienie SN z dnia 4 października 2006 r., sygn. akt II CSK 119/06, publ. Monitor Prawniczy 2006, nr 21, poz. 1128), a także jej nabycie przez przedsiębiorcę przesyłowego w drodze zasiedzenia na podstawie art. 292 k.c. w zw. z art. 285 k.c. (por. np. uchwała SN z dnia 7 października 2008, sygn. akt III CZP 89/08, publ. Biul. SN 2008, nr 10, poz. 7; wyrok SN z dnia 31 maja 2006 r., sygn. (...), niepubl.; postanowienie SN z dnia 6 lipca 2011 r. I CSK 157/11 LEX nr 1050400, (...), M.Prawn. 2012/9/483-485; Katarzyna A. Dadańska Komentarz do art.305 1 Kodeksu cywilnego stan prawny na 1.09.2012 r. LEX). Jak wskazał SN w uchwale z 7.10.2008 r. (III CZP 89/08 LEX nr 458125, (...), M.Prawn. 2014/18/980): „Ustanowienie służebności przesyłu następuje na rzecz przedsiębiorcy, a jej nabycie w drodze zasiedzenia następuje przez przedsiębiorcę, a nie na rzecz właściciela nieruchomości władnącej lub przez takiego właściciela. Przy instytucji przesyłu kategoria "nieruchomości władnącej" w ogóle nie występuje. Oznaczenie takiej nieruchomości jest więc dla ustanowienia lub nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu niepotrzebne.” Sąd Okręgowy pogląd ten podziela. Oznacza to, że wnioskodawca był zwolniony od wskazywania nieruchomości władnącej. Konsekwentnie nie występuje przesłanka w postaci zwiększenia użyteczności takiej nieruchomości, gdyż ustanowienie służebności gruntowej na prawach służebności przesyłu ma na celu zwiększenie użyteczności przedsiębiorstwa, a nie nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części.

Nie sposób zgodzić się również z twierdzeniami skarżących, że zastosowanie wykładni rozszerzającej art. 292 k.c. w zw. z art. 285 k.c. i art. 305⁽¹⁾ k.c. z całkowitym pominięciem ich treści językowych sprzeciwia się dopuszczeniu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Sąd Okręgowy zauważa, że w orzecznictwie sądowym przepisy o służebnościach gruntowych poddaje się szerokiej wykładni, dopuszczając możliwość ich stosowania przez analogię. W związku z problemami rozważanymi w niniejszej sprawie trzeba wspomnieć o sytuacjach ustanawiania służebności gruntowych w relacjach między właścicielami nieruchomości sąsiednich, z których jedna ma bezpośredni dostęp do sieci wodociągowej, elektrycznej czy innej, a właściciel drugiej chce taki dostęp uzyskać i w tym celu ubiega się o obciążenie nieruchomości przylegającej do sieci, lub także dalszych, kolejnych nieruchomości oddzielających jego nieruchomość od niej, służebnością polegającą na doprowadzeniu po nich właściwych urządzeń w celu zaopatrzenia jego nieruchomości w wodę, energię lub w celu stworzenia dla niej warunków dla świadczenia mu usług telekomunikacyjnych. Pogląd o dopuszczalności uregulowania tego rodzaju stosunków między współwłaścicielami przez zastosowanie per analogiam przepisów o służebności gruntowej został wyrażony na gruncie prawa rzeczowego w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 31 grudnia 1962 r., (...) (OSP iKA 1964, poz. 91), a w okresie obowiązywania kodeksu cywilnego został podtrzymany w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 1965 r., (...) (OSNC 1966, nr 7-8, poz. 109) oraz w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 1991 r., (...). Możliwość zastosowania do powyższej sytuacji per analogiam przepisów o służebności gruntowej nie budziła i nie budzi większych wątpliwości, gdyż nie wiąże się z odstępniem od ustawowej konstrukcji służebności gruntowej. Służebność o rozważanej treści niewątpliwie zwiększa użyteczność nieruchomości władnącej (art. 285 § 2 k.c.), a jej wykonywanie ma dla obu nieruchomości znaczenie odpowiadające określone w art. 285 § 1 k.c. (vide: uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 8 kwietnia 2014 r., sygn. akt III CZP 87/13, Legalis numer 797812).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Interesy wnioskodawcy, uczestnika postępowania (...) S.A oraz uczestników postępowania M. S. oraz A. S. (2) w postępowaniu apelacyjnym były sprzeczne, stąd uczestnicy postępowania M. S. oraz A. S. (2) winni zwrócić wnioskodawcy oraz uczestnikowi postępowania (...) S.A. w P. koszty ich udziału w sprawie. Koszty te stanowią wynagrodzenie pełnomocnika procesowego wnioskodawcy oraz uczestnika postępowania (...) S.A w kwocie po 240 zł obliczone w wysokości jednokrotnej stawki minimalnej w oparciu o § 5 pkt. 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem zmieniającym z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016, poz. 1667).

Brygida Łagodzińska Andrzej Adamczuk Agnieszka Bartlitz